

Zbornik sudske prakse

Predmet T-449/14

**Nexans France SAS i Nexans SA
protiv
Europske komisije**

„Tržišno natjecanje – Zabranjeni sporazumi – Europsko tržište električnih kablova – Odluka kojom se utvrđuje povreda članka 101. UFEU-a – Jedinostvena i trajna povreda – Nezakonitost odluke o pretrazi – Razuman rok – Načelo dobre uprave – Načelo osobne odgovornosti – Solidarna odgovornost za plaćanje novčane kazne – Dovoljan dokaz povrede – Trajanje povrede – Novčane kazne – Proporcionalnost – Jednako postupanje – Neograničena nadležnost”

Sažetak – Presuda Općeg suda (osmo vijeće) od 12. srpnja 2018.

- Tržišno natjecanje – Upravni postupak – Komisijina ovlast za provođenje pretrage – Doseg i granice – Izrada kopije tvrdog računalnog diska tijekom pretrage – Pretraživanja sadržaja kopije izvršena u Komisijinim prostorima – Dopuštenost – Pretpostavke*
(Uredba Vijeća br. 1/2003, čl. 20. st. 1., st. 2. t. (b) i (c) i st. 4.)
- Tržišno natjecanje – Upravni postupak – Komisijina ovlast za provođenje pretrage – Odluka kojom se nalaže pretraga – Obveza obrazlaganja – Doseg – Ograničavanje zemljopisnog i vremenskog dosega pretrage – Nepostojanje datuma završetka pretrage – Poštovanje razumnog roka*
(Povelja Europske unije o temeljnim pravima, čl. 41. st. 1.; Uredba Vijeća br. 1/2003, čl. 20. st. 2. i 4.)
- Tržišno natjecanje – Upravni postupak – Komisijina ovlast za provođenje pretrage – Obveza lojalne suradnje s nacionalnim tijelima – Doseg – Obveza kontaktiranja tijela nadležnog za tržišno natjecanje u predmetnoj državi članici prije donošenja odluke o pretrazi*
(Uredba Vijeća br. 1/2003, čl. 20.)
- Tržišno natjecanje – Upravni postupak – Odluka Komisije kojom se utvrđuje povreda – Komisijin teret dokaza povrede i njezina trajanja – Dokazno sredstvo – Oslanjanje na skup indicija – Traženi stupanj dokazne snage svake pojedine indicije – Dopuštenost opće ocjene skupa indicija*
(čl. 101. st. 1. UFEU-a)
- Tržišno natjecanje – Upravni postupak – Odluka Komisije kojom se utvrđuje povreda – Komisijin teret dokaza povrede i njezina trajanja – Dokazna snaga dobrovoljnih iskaza koje su glavni sudionici u zabranjenom sporazumu dali radi ostvarivanja pogodnosti primjene Obavijesti o suradnji*
(čl. 101. st. 1. UFEU-a)

6. *Tržišno natjecanje – Upravni postupak – Odluka Komisije kojom se utvrđuje povreda – Komisijin teret dokaza povrede i njezina trajanja – Opseg tereta dokaza – Dokaz početka povrede*
(čl. 101. st. 1. UFEU-a)
7. *Tržišno natjecanje – Novčane kazne – Iznos – Sudski nadzor – Neograničena nadležnost – Nadzor zakonitosti – Doseg i granice – Neograničena nadležnost koja se odnosi isključivo na utvrđivanje iznosa izrečene kazne*
(čl. 101., 261. i 263. UFEU-a; Uredba Vijeća br. 1/2003, čl. 23. st. 2. i čl. 31.)
8. *Tržišno natjecanje – Novčane kazne – Iznos – Određivanje – Određivanje osnovnog iznosa – Težina povrede – Kriteriji za ocjenu – Obveza uzimanja u obzir konkretnog utjecaja na tržište – Nepostojanje*
(Uredba Vijeća br. 1/2003, čl. 23. st. 2. i 3.; Komunikacija Komisije 2006/C 210/02, t. 22.)
9. *Tužba za poništenje – Razlozi – Nepostojanje obrazloženja ili njegova nedostatnost – Tužbeni razlog različit od onog koji se odnosi na materijalnu zakonitost*
(čl. 263. UFEU-a)
10. *Tržišno natjecanje – Novčane kazne – Iznos – Određivanje – Načelo jednakog postupanja – Doseg – Nemogućnost poduzetnika da zahtijeva nediskriminirajuću primjenu nezakonitog postupanja odobrenog u odnosu na druge uključene poduzetnike*
(Uredba Vijeća br. 1/2003, čl. 23. st. 2. i 3.)

1. Izrada kopije tvrdog računalnog diska poduzetnika koji je predmet pretrage na temelju članka 20. stavka 4. Uredbe br. 1/2003 i kopiranje svih poruka elektroničke pošte nađenih na tim računalima obuhvaćeni su Komisijinim ovlastima predviđenima člankom 20. stavkom 2. točkama (b) i (c) iste uredbe, s obzirom na to da su izvršeni u okviru Komisijina korištenja zakonite tehnologije za digitalnu forenziku čiji je cilj traženje informacija relevantnih za istragu na tvrdom računalnom disku pomoću posebnog softvera.

U tom pogledu, člankom 20. stavkom 1. Uredbe br. 1/2003 predviđeno je da Komisija može, kako bi izvršila obveze koje su joj povjerene navedenom uredbom, provesti sve neophodne pretrage poduzetnika i udruženja poduzetnika. Što se tiče ovlasti kojima Komisija raspolaže radi provođenja pretrage, članak 20. stavak 2. Uredbe br. 1/2003, među ostalim, određuje da službene osobe i drugo prateće osoblje ovlašteno od Komisije da provede pretrage imaju pravo izvršiti uvid u poslovne knjige i drugu poslovnu dokumentaciju, bez obzira na medij u kojem su pohranjene i uzeti ili zahtijevati u bilo kojem obliku primjerke ili izvratke iz navedenih poslovnih knjiga ili poslovne dokumentacije.

Naime, budući da su podaci spremljeni na medij za pohranu poduzetnika koji se pretražuje kopirani prilikom pretrage kako bi se omogućilo pretraživanje, u prostorijama Komisije, dokumenata relevantnih za istragu, takvo kopiranje obuhvaćeno je ovlastima koje su Komisiji dodijeljene člankom 20. stavkom 2. točkama (b) i (c) Uredbe br. 1/2003.

Naime, članak 20. stavak 2. točka (b) Uredbe br. 1/2003 ne utvrđuje da se nadzor poslovnih knjiga ili poslovne dokumentacije poduzetnika koji su podvrgnuti pretrazi provodi isključivo u njihovim prostorijama ako navedena pretraga nije mogla biti završena u prvotno predviđenom vremenu. Njime

se Komisiju samo obvezuje na to da tijekom provjere dokumenata u svojim prostorijama poštuje jamstva s obzirom na poduzetnike koje pretražuje, kao što su ona kojih se sama mora pridržavati tijekom provjere na licu mjesta.

(t. 50., 51., 53., 56., 60.)

2. Obrazloženjem odluka o pretrazi u smislu članka 20. stavka 4. Uredbe br. 1/2003 ograničava se opseg ovlasti povjerenih Komisijinim agentima stavkom 2. te odredbe, određivanjem, među ostalim, zemljopisnog i vremenskog dosega te odluke o pretrazi.

Kada je riječ o zemljopisnom dosegu odluke o pretrazi, činjenica da je u njoj navedeno da se pregled može odvijati u „svim prostorijama pod nadzorom” poduzetnika koji se pretražuje ne isključuje mogućnost da Komisija nastavi provoditi pretragu u vlastitim prostorijama.

Kada je riječ o vremenskom dosegu odluke o pretrazi, nepojašnjavanje datuma završetka pretrage u toj odluci ne znači da pretraga može neograničeno trajati. U tom pogledu, Komisija je dužna poštovati razuman rok, u skladu s člankom 41. stavkom 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

(t. 65.-69.)

3. Iako iz članka 20. stavaka 3. i 4. Uredbe br. 1/2003 proizlazi da je Komisija dužna „izvršiti konzultacije” ili „u razumnom roku obavijestiti” Belgijsko tijelo za tržišno natjecanje kada namjerava provesti pretragu u prostorima poduzeća koje se nalazi u Belgiji, ta institucija nasuprot tomu nije dužna prethodno kontaktirati to tijelo kad iz praktičnih razloga planira u svojim prostorijama u Bruxellesu nastaviti s ispitivanjem dokumenata započetim u okviru pretrage provedene na temelju članka 20. Uredbe br. 1/2003, na državnom području druge države članice.

(t. 90.)

4. Vidjeti tekst odluke.

(t. 122.)

5. Vidjeti tekst odluke.

(t. 127.-131.)

6. Vidjeti tekst odluke.

(t. 132.-134.)

7. Vidjeti tekst odluke.

(t. 140.)

8. Prema samom tekstu točke 22. Smjernica o metodi za utvrđivanje kazni iz 2006., Komisija ne mora nužno uzeti u obzir stvarni učinak na tržište ili njegovu odsutnost, kao otegotni ili olakotni čimbenik tijekom ocjene težine povrede u svrhu izračuna novčane kazne. Dovoljno je da se visina udjela vrijednosti prihoda od prodaje, koju treba uzeti u obzir i koju je utvrdila Komisija, opravda drugim dokazima koji mogu utjecati na određivanje težine na temelju potonje odredbe, kao što je sama narav povrede, zajednički tržišni udio svih dotičnih poduzetnika i njezin zemljopisni opseg.

(t. 156.)

9. Vidjeti tekst odluke.

(t. 163., 164.)

10. Vidjeti tekst odluke.

(t. 174.-186.)